N-r 219 Poniedziałek 22 sierpnia (4 września) 1911 r. Rok •I

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświątecznych

Adres Redakcyi: Kijów, Kreszczatyk 38. Tel. 2464.
Adm. i Druk. Polskiej: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1672.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Redaktor przyjmuje od 12—2. Sekretarz od 6—8
Administracya otwarta od 10—4 po poł i od 6—8 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6 wieczór.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE

	mies.	kwart.	półrocz.	rocz.
Prenumerata: W kraju	1.—	3.—	6.—	12.—
„ Za granicą	1.50	4.50	9.—	18.—

Za zmianę adresu 30 kop.

OGŁOSZENIA: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 kop. pierwszy i 20 kop. każdy następny raz, za tekstem 20 k. pierwszy i 10 kop. następny raz, zawiad. żałobne po 40 k. W rubryce „Nadesłane" wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb.

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

Telegramy.

(*Od korespondentów własnych i Ag. Petersb*)

Kara prasowa.

Warszawa (Wł.). „Kuryer Poranny" skazany został na grzywnę 300 rb. za artykuł w sprawie Macocha.

Wiece przeciwko wojnie.

Berlin (Wł.). W dniu wczorajszym odbyły się wiece, w których wzięło udział przeszło 400,000 osób. Uchwalono przez aklamacyę rezolucyę, iż proletaryat użyje wszelkich środków politycznych dla zapewnienia pokoju.

„Neue Freie Presse o obecnej sytuacyi.

Wiedeń (AP.). „Neue Freie Presse", zastanawiając się nad audyencyą Aehrenthala w Ischlu i wspominając o powstaniu albańskiem, pisze: „Najlepszym przyjacielem Turcyi w Europie są Austro-Węgry. Ważnym aktem dla polityki bałkańskiej jest koncesya na budowę kolei dunajsko-adryatyckiej. Austro-Węgry nie sprzeciwiały się budowie tej kolei, ponieważ życzą sobie przedłużenia kolei bośniackiej do Nowobazaru. Ugoda potsdamska nie jest pozbawiona znaczenia dla Austro-Węgier. Stosunki przyjazne pomiędzy Niemcami i Rosyą są rękojmią pokoju. Zachowanie *status quo* w Turcyi było głównym motywem tej ugody. Zasadnicze podstawy polityki pozostają niezmienionemi i odbiją się na kwestyi marokańskiej, ponieważ mocarstwo, mówiąc „tak" lub „nie", powinno zważyć wzajemny stosunek sił przymierza. Stojącym u steru rządów we Francyi ludziom jest to wiadome. Wypróbowane przymierze Niemiec i Austro-Węgier jest utrwaleniem polityki niemieckiej nawet w kwestyach, mogących znajść pokojowe rozwiązanie".

Kwestya marokańska.

Madryt (AP). Prasa umieściła komunikat urzędowy następującej treści: „Zobowiązanie odstąpienia Hiszpanii części terytoryum przyjęte zostało przez rząd marokański przed 50 laty. Machzen przyrzekł wypełnić to zobowiązanie jeszcze przed 14 maja 1911 roku. Gabinet madrycki w danym wypadku czekał 4 miesiące po upływie terminu. Zapatrywania Hiszpanii, przyjaźnie przedstawione przez nią Francyi, nie mają nic wspólnego z konfliktem francusko-niemieckim."

Z podróży króla bułgarskiego.

Praga (AP). Gazety czeskie wyrażają swe zadowolenie z powodu odpowiedzi króla Ferdynanda w Pilznie na przemówienie w języku niemieckim—po czesku. Król rozmawiał tylko po czesku.

Zaprzeczenie.

Konstantynopol (AP). Agencya otomańska zaprzecza podanej przez prasę wiadomości o konwencyi turecko-perskiej.

Turecki następca tronu w Berlinie.

Berlin (AP). Na cześć tureckiego następcy trogu wydany został obiad galowy w ambasadzie tureckiej. Na obiad zostali zaproszeni:— Bethmann-Hollweg, Kiderlen-Wächter oraz minister wojny.

Wiedeń (AP). Do „Corr. Bureau" donoszą z Konstantynopola: Turecki następca tronu w telegramie do sułtana z naciskiem podkreśla wielkie uznanie ze strony cesarza, władz oraz ludności Niemiec. Cesarz w każdej rozmowie wyraża szczerą przyjaźń dla sułtana i Turcyi. Pierwszy sekretarz sułtana zaznaczył, iż sułtan nader jest zadowolony z tych oświadczeń przyjaznych, dowodzących istnienia stosunków serdecznych pomiędzy obu państwami.

Z Persyi.

Urmia (AP). Omar-chan i Temir-Dżango zajęli pozycyę we wsi Chańtachty i przerwali komunikacyę pomiędzy Salmasem a Urmią. Wstrzymany został ruch karawanowy na linii Dżulfa-Choja-Salmas.

Ardebil (AP). Modżelal-us-Sułtan, który zajął Ardebil, w imieniu Molameda-Alego-szacha zaprowadził w mieście stare porządki. Powierzywszy rządy Kaejwam-us-Sułtanowi, mianowanemu gubernatorem, z rozkazu Sudża-ud-Daouleha Modżelal-us-Sułtan wyjechał w kierunku Serabu w celu połączenia się z wojskami Sudża-ud-Daouleha. W Nirze przyłączy się do niego pospolite ruszenie szachsewenów. W Ardebilu panuje spokój.

Teheran (AP). Wniesiony przez gabinet do medżylisu program polityki wewnętrznej i zagranicznej został prawie jednogłośnie przyjęty, z nieznacznemi jedynie poprawkami redakcyjnemi.

Z Japonii.

Tokio (AP). Partya narodowa „Kokuminto" żąda zmiany polityki finansowej, twierdząc, iż rząd Kacury jest lekkomyślny i że on to właśnie doprowadził Japonię do kryzysu finansowego. Sytuacya jest nie do zniesienia. Zapas złota wysyłany jest zagranicę. Rząd, zdaniem partyi, powinien zrzec się zamiaru rozszerzenia sieci kolejowych i budowy portów.

Tokio (AP). Statek sanitarny „Angara" pod eskortą krążowników „Nassin" i „Kasuga" wysłany został do Władywostoka.

Z lotnictwa.

Kopenhaga (AP). Lotnik Telen o godz. 6 min. 14 wzniósł się w Merkewie i opuścił się o godz. 7 min. 10 na aerodromie w Kopenhadze.

Zaślubiny.

Wiedeń (AP). „Neue Freie Presse" konstatuje z powodu mającego nastąpić zawarcia związku małżeńskiego królewny Heleny z Księciem Janem, iż Dwór rosyjski wykazał szczególniejszy serdeczny stosunek swój do króla serbskiego oraz Serbii. Serbska rodzina królewska wchodzi do rodziny Cesarskiej i wskutek tego stanowisko jej w Serbii zostaje wzmocnione. Piątkowa uroczystość — to ważne zdarzenie dla Serbii. Toast Cesarski podkreślił to, wskazując na łączność braterską Rosyi i Serbii. Król wskutek mianowania go szefem pułku otrzymał szczególniejsze odznaczenie, którego odmówiono Milanowi i Aleksandrowi.

Petersburg (Wł.). „Rossija", pisząc o mających się odbyć w dniu dzisiejszym zaślubinach starszego syna Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Konstantego Konstantynowicza — Jego Cesarskiej Wysokości Jana Konstantynowicza z córką króla serbskiego Piotra, królewną Heleną, podnosi doniosłe znaczenie polityczne tego aktu.

Katastrofy.

Ekaterynosław (AP). Na stacyi „Prosianaja" nastąpiło zderzenie się dwóch pociągów towarowych, wskutek którego uległy rozbiciu dwa parowozy oraz dziesięć wagonów. Trzy osoby odniosły rany.

Toledo (stan Ohio) (AP). Na rzece Maumi parowiec przeciął na pół łódkę, w której jechało siedem osób. Wszyscy utonęli.

Londyn (AP). Wykoleił się wagon tramwaju. Jeden z pasażerów został zabity; ośmiu odniosło rany, niektórzy poważne.

Strajki.

Odesa (AP). Strajkujące załogi powracają na swe statki. Na przychodzących parowcach prywatnych załogi nie zaprzestają swych zajęć. Wszystkie parowce kursują według rozkładu, mając czasowe załogi. Wznowiona została komunikacya na Dnieprze. Sześć osób za agitacyę naczelnik miasta skazał na trzy miesiące więzienia.

Praga (Wł.). Według wiarogodnych pogłosek, wkrótce wybuchnie strajk kolejarzy.

Cholera.

Wiedeń (AP.). W Budapeszcie zaszedł jeden wypadek zasłabnięcia na cholerę.

Wiedeń (AP). Z powodu cholery został odroczony kongres lekarzy węgierskich.

Rostów nad Donem (AP.). W ciągu tygodnia w gradonaczalstwie zachorowało na cholerę 11 osób, zmarła 1.

Wiedeń (Wł.). W Dalmacyi zdarzyły się 3 nowe wypadki zasłabnięcia na cholerę.

Konkurs strzelecki.

Belgrad (AP.). Zakończony został konkurs strzelecki serbskiego związku strzeleckiego. W konkursie brało udział 2000 strzelców z całej Serbii, przeważnie włościan. Strzelanie odbywało się z żołnierskich karabinów szybkostrzelnych.

Małżeństwa mieszane.

Petersburg (Wł.). Na najbliższem posiedzeniu synodu omawianą będzie sprawa małżeństw mieszanych prawosławnych z katolikami.

W sprawie wyłączenia gub. wyborskiej.

Petersburg (Wł.). W związku z przyłączeniem dwu parafii gub. wyborskiej i rozpędzeniem przez policyę zgromadzenia soc.-demokratów w Wyborgu finlandczycy mają zamiar zwrócić się z petycyą do Tronu.

Zgromadzenie ziemskie.

Mińsk (AP). Nadzwyczajne gubernialne zgromadzenie ziemskie wybrało na prezesa zarządu gubernialnego nowogródzkiego marszałka szlachty Samojlenkę, na członków zaś — Łuczyńskiego, Żytnikowa i Smorodzkiego; wszyscy rosyanie-prawosławni. Radni rosyanie wysłali na imię prezesa rady ministrów telegram, w którym dziękują za wprowadzone na pożytek sprawy rosyjskiej w kraju zachodnim ziemstwo.

„Riecz" w sprawie żydowskiej.

Petersburg (Wł.). Omawiając sprawę żydowską „Riecz" zaznacza, że należałoby przyśpieszyć rozpatrzenie w Dumie Państwowej projektu prawa o zniesieniu granicy osiedlenia dla żydów.

Na uroczystości sierpniowe.

Petersburg (Wł.). Dnia 26 b. m. prezes rady ministrów Stołypin przyjeżdża do Kijowa.

Petersburg (Wł.). Wczoraj wyjechał do Kijowa dyrektor kancelaryi ministerstwa spraw wewnętrznych Knol.

Przed sesyą.

Petersburg (Wł.). „Grażdanin" donosi, że wice-minister spraw wewnętrznych Kryżanowskij odjeżdżającym na urlopy urzędnikom radził nabierać sił, gdyż jesienią oczekuje ich nawał pracy.

Zjazd w sprawie oświaty ludowej.

Moskwa (AP). Na plenarnem zebraniu ogólnoziemskiego zjazdu w sprawie oświaty ludowej jednogłośnie uznano niezbędność niezwłocznego wprowadzenia nauczania przymusowego. Większością wszystkich głosów przeciwko 18 uznano za pożądaną zasadę przymusowości nauczania początkowego.

Napad.

Majkop (AP). Na szosie Tuapsińskiej nieznani sprawcy dokonali rabunku poczty.

Zrabowano 17,000 rb. Śmiertelnie raniono stójkowego.

Dżuma.

Odesa (AP). Znajdujący się w baraku dla zadżumionych trzej chorzy wyzdrowieli. Barak został zamknięty.

Różne.

Nowoczerkask (AP). Na zebraniu okręgowych marszałków szlachty postanowiono poprzeć starania o otwarcie uniwersytetu w Nowoczerkasku.

Nowoczerkask (AP). Związek lekarzy dońskich wyraził życzenie, aby 100 tys. rb., ofiarowane na szpital dla dzieci, zostały przeznaczone na budowę uniwersyteckich klinik dziecinnych w Nowoczerkasku.

Nikołajewsk (okręg nadmorski) (AP) Przybył minister dróg i komunikacyi i natychmiast udał się na oględziny ujścia Amuru.

Tomsk (AP). Ostatecznie postanowiono przenieść zarząd omskiej kolei żelaznej do Omska.

Warna (AP). Przybyła eskadra rosyjska pod flagą wiceadmirała Bostrema w składzie sześciu pancerników, dwóch krążowników, jednego transportowca oraz czterech torpedowców. Na spotkanie eskadry przybył ambasador rosyjski; ambasador odwiedził statki i zaprezentował się królowej, która zaprosiła marynarzy rosyjskich do swego pałacu.

Pierwsze nadzwyczajne zgromadzenie gubernialnego ziemstwa kijowskiego.

IV.

Na onegdajszem zebraniu, prócz kwestyi, podanych przez nas w sprawozdaniu wczorajszem, dyskutowano nad likwidacyą jednej z najgłówniejszych dziedzin gospodarki ziemskiej — szkolnictwa. Prezes ziemstwa, p. Sukowkin, zaznajomił radnych z rezultatami pracy komisyi.

Zarząd gubernialny zamierzał zastosować system subsydyonowania ziemstw powiatowych przez gubernialne, przez udzielanie zapomóg na budownictwo szkolne. Jednocześnie jednak powstała kwestya, o ile dawniejsze uchwały gubernialnego komitetu ziemskiego, powzięte w sprawie stosunków między ziemstwem a ministrem oświaty obowiązują nowe ziemstwo, w którem nie może być jednej ogólnej dla całej gubernii sieci szkolnej, która zostanie zastąpiona przez szereg sieci powiatowych. W komisyi wykazano, iż aby uzyskać zapomogę rządową na utrzymanie personelu szkolnego, to nawet te powiaty, które będą w dalszym ciągu urzeczywistniały sieć szkolną, zatwierdzoną przez ministerstwo oświaty, zmuszone będą zobowiązać się do zmniejszenia kredytów na oświatę. Ponieważ jednak warunki finansowe rozmaitych powiatów są różne, więc niektóre z nich mogą nie być w stanie wprowadzić u siebie zaprojektowanej przed 3 laty przez komitet gubernialny sieci szkolnej. Wobec tego o wiele racyonalniej byłoby wyrzec się tej sieci i cofnąć dawne swe zobowiązania względem ministerstwa oświaty, by w najbliższym czasie opracować dla każdego powiatu nowy specyalny plan sieci, z tem, aby każdy powiat zawiązał bezpośrednie stosunki z min. oświaty. Tymczasem zaś uważano za najlepsze rozpocząć starania, by ministerstwo w dalszym ciągu wydawało środki na utrzymanie tych kompletów szkolnych, które funkcyonują obecnie. Co dotyczy budownictwa szkolnego — uchwalono go zaprzestać, ponieważ komisya stanowczo odmówiła subsydyonowania ziemstw powiatowych przez gubernialne. W innych kwestyach pomiędzy ziemskim zarządem gubernialnym a komisyą nastąpiło zupełne porozumienie za wyjątkiem odczytów ludowych i zarządzeń pozaszkolnych, które zarząd gubernialny zamierzał uzależnić od ziemstw gubernialnych, komisya zaś od powiatowych.

W sprawie powyższej zabrał głos p. Rewa. Kwestya szkolnictwa w gub. kijowskiej nadzwyczaj jest skomplikowana. Stosownie do planu finansowego sieci szkolnej, budowa szkół pociągnie za sobą rozchody ziemstwa, które w ciągu 20 lat dosięgną sumy 73 milionów rb., przyczem deficyt wynosić będzie około 23 mil. rb. O pokryciu tego deficytu przez ziemstwo nie może być mowy; wszczęło ono starania o kwotę powyższą u rządu, lecz dotąd odpowiedzi nie otrzymano. Następnie — przy opracowywaniu projektu sieci szkolnej brano pod uwagę tylko teraźniejszą ilość dzieci w wieku szkolnym, w nadziei, iż dla dzieci, nie objętych tą statystyką, szkoły będą budowane przez instytucye społeczne. Instytucyi takich my nie posiadamy, a min. oświaty i duchowieństwo zaniechały dalszego budowania szkół w gub. kijowskiej. W rezultacie nadmiar dzieci musi pozostać po za szkołą. Prócz tego dla niektórych powiatów urządzenie sieci szkolnej, nawet przy obecnej ilości dzieci, stanie się niewykonalnem ze względu na słabą zdolność płatniczą. Jako przykład p. Rewa przytacza pow. lipowiecki. Posiada on 180 tys. rb. dochodu, rozchody jego wynoszą 258 tys. rb. Nie miało to znaczenia przy gubernialnem ziemstwie. Teraz, gdy ziemstwa powiatowe będą płaciły z własnej kasy, niektóre z nich, np. w pow. czehryńskim, kijowskim, radomyskim będą miały znaczny deficyt. Przy zbilansowaniu preliminarza budżetowego na rok 1912, uniknąć tego deficytu można tylko drogą zwiększenia podatków, co będzie z tem większem niezadowoleniem powitane przez płatników, iż ziemstwo dotychczas ani o krok nie posunęło się w swym rozwoju. W powiecie lipowieckim dla zachowania nadal *status quo* podatki trzeba zwiększyć o 50—60%, w czehryńskim o 130%.

Jedynem wyjściem z tej sytuacyi: pozostawić dawne kredyty nadal i wszcząć w ministerstwie oświaty starania o wydawanie tych funduszów nadal, ponieważ ziemstwa powiatowe nie odmawiają urzeczywistnienia zatwierdzonej już sieci, lecz chcą wprowadzić do niej takie zmiany, które uczynią ją więcej przystosowaną do potrzeb miejscowych.

P. Taranow krytykuje redakcyę uchwały komisyi: [illegible] racyi odrzucać planu sieci szkolnej, ponieważ te szkoły, które nie mogą jej wprowadzić za gotówkę, mogą zaciągnąć pożyczkę.

P. Jaroszewskij występuje w obronie włościaństwa, któremu grozi przynajmniej czasowo odebranie oświaty. Dawne ziemstwo położyło olbrzymie zasługi, skierowując sprawę oświaty ludowej na tory natychmiastowego urzeczywistnienia, zobowiązując się do udzielania nauki bezpłatnie i nie zmniejszania kredytów na oświatę ludową. Jeśli plan ten został zakreślony przez komitet ziemski, może on być wykonany i przez ziemstwo gubernialne. Cofnąć dane już zobowiązania znaczy stracić 136 tys. rb. rocznie zapomogi rządowej. Jak to wykazała praktyka ziemstwa podolskiego—odzyskać je na nowo nie będzie tak łatwo i w rezultacie okaże się, iż nowe ziemstwo, ziemstwo wyborcze ulepszone, poprowadzi masy włościańskie nie do światła, lecz do ciemnoty.

P. Jaroszewskiemu oponuje p. *Rewa*, który wskazuje na to, iż deficyt ziemstwa powstaje wskutek tego, iż traci ono fundusze, opłacane dotychczas przez miasto Kijów. Przedstawiciele m. Kijowa energicznie dążyli do wyodrębnienia Kijowa w jednostkę ziemską, aby odebrać od ziemstwa te pieniądze, które obracano dotychczas na szkolnictwo. Teraz przedstawiciel m. Kijowa (p. Jaroszewskij) robi nam zarzut, że prowadzimy lud ku ciemnocie.

Dr Burczak nawołuje zgromadzenie do zajęcia się poważniej kwestyą oświaty ludowej i nie przyjmowania uchwały, dzięki której budowa szkół ulegnie zwłoce. Co do zarzutu p. Rewy, iż miasto odbiera od ziemstwa pieniądze, mówca wskazuje na to, iż jednak miasto nie uchyla się od spełniania obowiązków, włożonych na nie przez prawo.

Pp. Jozefi i Djakow wskazują na to, iż celem narad powinny być nie sposoby urzeczywistnienia szkolnej sieci, lecz podział funduszów między miastem, ziemstwami powiatowemi i gubernialnem.

Po dalszej dyskusyi uchwalono wniosek p. Rewy: ziemstwo gubernialne przyznaje powiatowym prawo przy urzeczywistnieniu sieci szkolnej w r. 1912 postępować według własnych planów i wszcząć u ministerstwa oświaty starania o nieodbieranie zapomogi rządowej na opłacanie personelu nauczycielskiego.

Odczyty ludowe uchwalono urządzać na koszt ziemstw powiatowych, fundusze na stypendya i skończenie budowy zaczętych szkół czerpać od ziemstwa gubernialnego.

Wczoraj wieczorem pierwsze nadzwyczajne zgromadzenie ziemskie zostało zamknięte. Przed zamknięciem nastąpiła wymiana pozdrowień między radnymi. W imieniu miasta Kijowa przemawiał zastępca prezydenta miasta d-r Burczak.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 22 (4) Tymoteusza.
Jutro 23 (5) Filipa i Benicyusza W.

Wschód słońca o godz. 5 m. 20
Zachód słońca o godz. 6 m. 39.
Długość dnia godz. 13 m. 19

Kalendarzyk Historyczny.

4 września n. st.

Roku 1657. Po wypędzeniu szwedów, król Jan Kazimierz uroczyście wjeżdża do Krakowa.

— **Z T-wa dobroczynności.** Prezes Zarządu zawiadamia, iż posiedzenie Zarządu Towarzystwa odbędzie się dnia 23 sierpnia, to jest we wtorek o godz. 8 wieczorem.

— ROBACZYWE CUKIERKI. Do cyrkułu starokijowskiego Ł. Tamarin przyniósł cukierki, t. zw. „rakowe szyjki", zakupione w składzie fabrycznym W. Jefimowa. W cukierkach znaleziono robaki.

— OSPA. D. 20-go sierpnia w d. № 21 przy ul. Skobelewskiej zachorowała na ospę naturalną cała rodzina F. Potapenki, składająca się z męża, żony i dwojga dzieci, oraz lokator p. P.

— ZASŁABNIĘCIE GASTRYCZNE. Wieczorem d. 20-go b. m. w podwórzu d. № 40 przy ul. Aleksandrowskiej zachorował nagle na tle gastrycznem szeregowiec pułku Chersońskiego S. Omelczenko. Chorego odwieziono do szpitala wojskowego.

— KRADZIEŻ W BIBLIOTECE UNIWERSYTECKIEJ. W bibliotece uniwersytetu kijowskiego jakiś nieznany osobnik dokonał kradzieży posiadającej znaczną wartość archiwalną starożytnej księgi „Psalmy Dawida". Księga napisana była w języku francuskim i oprawiona w perłowa macicę.

— POŻARY. D. 20-go sierpnia wybuchły pożary w d. № 29 przy ul. Dmitrowskiej i w d. № 73 przy ul. N.-Jurkowskiej. Oba pożary udało się dość szybko ugasić.

— WYPADEK Z SAMOCHODEM. Onegdaj na Kreszczatyku samochód № 31, kierowany przez pałacza D. Mejera, najechał na 15-letniego chłopca A. Parenczuka. Ten ostatni ocalał zawdzięczając tylko szczęśliwemu trafowi.

Biuletyn Kijowskiej stacyi Meteorologicznej.

Dnia 21 sierpnia (3 września) 1911 r.

	g. 7 z rana	g. 1 po poł.	g. 9 wiecz.
Temp. pow. wedł. Cel.	12,0	21,2	15,5
Barometr przy O w m. m.	749,0	748,2	746,9
Stop. wilgotności w proc.	95	55	77
Kier. i szyb. wiat. (w m. na s.)	PłnZ₃	PłnZ₁	PłnZ₂
Chmur. wedł. 10 st. sys.	0	4	0
Ilość opadów w mm.	—	—	—

od g. 9-ej wiecz. do g. 9-ej wiecz.	
Najw. temp. powietrza w ciągu doby	22,3
Najniższa	10,8
Przeciętna tem. pow. w ciągu doby	16,2
Wielol. przec. temp. pow. w ciągu doby	16,4

Ogólny stan pogody w Europie z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego:

Deszcze spadły w Finlandyi, w centrum, na północnym wschodzie, na wschodzie, przeważnie sucho w pozostałej Rosyi. Temperatura zbliżona do normalnej w pasie zachodnim, poniżej — na wschodzie i w centrum. Przewidywana pogoda: temperatura umiarkowana w pasie zachodnim, chłodnawo na wschodzie, sucho na zachodzie i na południowym zachodzie, pogoda zmienna i deszcze miejscami w pozostałej Rosyi,

Zmniejszenie liczby świąt.

Złożony Radzie Państwa przed dwoma laty przez W. Andrejewskiego i 34 innych członków wniosek o ustawodawczem zmniejszeniu liczby świąt kościoła prawosławnego, obchodzonych przez biura, sądy i szkoły, ma być na zbliżającą się sesyę wygotowany w postaci projektu ustawy. Pierwotny projekt Andrejewskiego proponował redukcyę świąt prawosławnych z obecnej liczby 32 do 10, a mianowicie, oprócz 52 dni niedzielnych, ustanawiał tylko następujące dni nieczynne: 1) Nowy Rok; 2) Oczyszczenie (2 lutego); 3) Zwiastowanie (25 marca); 4) święto Spasa (6 sierpnia); 5) Wniebowzięcie (15 sierpnia); 6) Boże Narodzenie (25 grudnia); 7) drugi dzień B. Narodzenia (26 grudnia); 8) wielka sobota; 9) poniedziałek wielkanocny; 10) Wniebowstąpienie i nadto 11) dzień Imienin Monarchy, razem 63 dni nieczynnych (zamiast dzisiejszych 93).

Jednakże, wskutek opozycyi przedstawicieli Synodu, projekt w tej postaci kategorycznej nie doznał poparcia sfer rządzących i Rada Państwa, przekazując go w marcu r. b. do opracowania swojej komisyi specyalnej, dała jej następującą wskazówkę: „W liczbie dni nieczynnych (nieprisutstwiennych) zachowane być mają wszystkie niedziele oraz najbardziej czczone przez cerkiew dni świąteczne, jak również dni galowe, związane z imieniem lub ważniejszymi wypadkami z życia Monarchy i Jego najdostojniejszej rodziny. Oprócz całkowitych dni nieczynnych ustanowione być mają dni, w które służbowe czynności w urzędach powinny rozpoczynać się po nabożeństwie w cerkwi. Postanowienie to ma być rozciągnięte i na szkoły różnych wydziałów, których naczelnicy osobnymi dodatkowymi wykazami mogą określać nadto dni, w które szkoły całkowicie lub częściowo będą wolne od zajęć szkolnych.

Członek Rady Państwa p. St. Godlewski złożył potem w komisyi Rady Państwa swój wniosek osobisty, w którym zaproponował, aby za dni nieczynne w Rosyi, jako państwie nie tylko prawosławnem, lecz wogóle chrześcijańskiem, uznano: 1) wszystkie niedziele; 2) najbardziej czczone przez kościoły chrześcijańskie święta, a mianowicie: Boże Narodzenie (25 i 26 grudnia), Nowy Rok (1 stycznia), Trzech Króli (6 stycznia), Zwiastowanie (25 marca), wielki piątek, wielką sobotę, poniedziałek wielkanocny, Wniebowstąpienie, drugi dzień Zielonych Świątek; 3) czczone przez kościoły prawosławne i katolickie święta na cześć Matki Boskiej i Świętych Pańskich: Oczyszczenie (2 lutego), Wniebowzięcie (15 sierpnia) oraz św. Piotra i Pawła (29 czerwca) i 4) w miejscowościach katolickich nadto św. Stanisława (8 maja), Bożego Ciała, Wszystkich Świętych (1 listopada) i Niepokalanego Poczęcia (8 grudnia), zaś w protestanckich — dzień pokuty i modlitwy.

Do dni napół-świątecznych p. Godlewski zaproponował zaliczyć w katolickich miejscowościach (t. j. w miejscowościach z większością ludności katolickiej): wigilię Bożego Narodzenia, środę popielcową, wielki czwartek i zaduszki.

Ponieważ komisya specyalna Rady Państwa wkrótce przystąpi do rozważenia powyższych wniosków i decydować będzie zapewne w porozumieniu się z przedstawicielami Synodu, więc jest rzeczą ważną, aby nasz episkopat wyraził już teraz, w związku z dekretem Ojca Świętego „De diebus festis", swoją opinię w tej tak ważnej sprawie, a zwłaszcza w kwestyi, czy, ze względu na warunki naszego bytu, jest pożądanem albo koniecznem zachowanie, jako obowiązkowo szanowanych przez sądy, urzędy i szkoły, drugich dni świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy, wielkiego piątku oraz dnia św. Stanisława, jako patrona kraju. Należy też rozstrzygnąć pytanie, jaki najkrótszy wykaz świąt katolickich może być przedłożony Radzie Państwa celem umieszczenia w projektowanym spisie ustawodawczym dni nieczynnych.

Jak wiadomo, ogłoszony niedawno dekret Ojca Świętego Piusa X „De diebus festis" w sprawie zmniejszenia liczby świąt katolickich nadaje głosom episkopatu miejscowego znaczenie decydujące.

ROZMAITOŚCI.

Powrót do papyrusu. W wieku XX wskrzeszony zostanie materyał, używany do pisania przez starożytnych egipcyan. Wrócimy niebawem do papyrusów, pierwsza zaś uczyniła to nawskroś nowoczesna—Ameryka Północna. Papier wyrabiany jest z drzewa, a ponieważ z każdym dniem przestrzenie leśne zmniejszają się skutkiem pożarów i trzebienia drzew, wkrótce może ich zabraknąć do produkcyi papieru. Wedle obliczeń p. Day w „Cassias Magazine", obecnie 875,000 ludzi pracuje w Stanach Zjednoczonych nad wytrzebieniem lasów, koszt tej roboty wynosi 125 milionów dolarów, zaś roczny dochód z lasów wyraża się w cyfrze 2 miliardów dolarów. Niszczycielską działalność ludzką pomnażają jeszcze znacznie pożary. W ostatniem dziesięcioleciu zniszczyły one 54 milionów drzew, przedstawiających ogólną wartość 80 milionów dolarów. Pożary wynikają najczęściej od pioruna: w Arizona, gdzie burzom nie towarzyszą ulewy, na 100 wypadków ognia 60 wynika z powodu piorunów. Wedle obliczenia rzeczoznawców, za lat kilkadziesiąt zbraknie zupełnie białego drzewa, z którego wyrabiany jest papier, a trzeba czekać lat 40—50, zanim takie drzewa wyrosną i pień ich zgrubieje tak, że można go eksploatować na ten użytek.

Papyrus natomiast już po roku zdatny jest do użytku, daje trzy żniwa rocznie i 250 ton na hektar. Roślina ta ma wysokości 4 — 5 metrów i rośnie z szybkością nadzwyczajną. Starożytni Egipcyanie przerzynali ją wzdłuż, układali jej włókna szczelnie na drewnianych tabliczkach, powleczonych klejem, na pierwszą warstwę kładli w ten sposób drugą i przyciskali je znacznym ciężarem, tak, iż obie warstwy pod tą prasą zwierały się i łączyły ze sobą tak spoiście, że tworzyły jednolitą całość i zdolne były przetrwać działanie długich wieków i zmian atmosferycznych. Najdawniejsze, a dotychczas nie uszkodzone, datują się z 3600 lat przed Nar. Chrystusa. W starożytności jeden tylko Egipt produkował krzewy papyrusu, to też i drożył się z nimi bardzo. Gdy wynaleziono pergamin, skończyło się wszechwładne panowanie papyrusu, który za czasów Karola Wielkiego wyszedł już był zupełnie z mody. Znany badacz Smedley Norton odnalazł w Egipcie wśród szczepów arabskich nasiona tego krzewu i urządził plantacye w pobliżu Aleksandryi. Rezultaty okazały się nadspodziewanie pomyślne, hodowla tania; więc może niebawem druk i nasze nowoczesne maszyny do pisania zapoznają się ze starożytnym papyrusem.

Rozkład jazdy pociągów.

Od 18-go kwietnia 1911 r.

Na kol. Połudn.-Zaohodnioh:

Kuryer I i II kl. Odesa, Elizawetgrad — odchodzi o godz. 9 w., przychodzi o godz. 9 m 45 z rana.

Pocztowy I, II i III kl. Odesa, Brześć, Białystok, Grajewo, Humań, Nowosielice — odchodzi o godz. 9 m. 15 z rana, przychodzi o godz. 8 m. 54 wiecz.

Osobowy I, II i III kl. Odesa, Nowosielice, Humań — odchodzi o godzinie 1 w nocy, przychodzi o godz. 5 m. 50 z rana.

Osobowy I, II i III kl. Odesa, Wołoczyska, Wiedeń — odchodzi o g. 9 m. 40 wieczorem, przychodzi o g. 8 m. 48 z rana.

Kuryer I i II kl. Brześć, Warszawa, Kalisz — odchodzi o godz. 7 m. 10 wieczorem, przychodzi o godz. 10 m. 14 z rana.

Pocztowy I, II i III kl. Mikołajów, Elizawetgrad, Znamenka, Fastów — odchodzi o g. 3 m. 40 pp., przychodzi o godz. 12 m. 55 z rana.

Osobowy I, II i III kl. Elizawetgrad, Znamenka, Fastów — odchodzi o godzinie 11 m. 25 wieczorem, przychodzi o godz. 6 m. 32 z rana.

Osobowy I, II i III kl. Berdyczów, Radziwiłłów, Wiedeń — odchodzi o godz. 9 m. 10 wieczorem, przychodzi o g. 9 m. 31 z rana.

Kuryer I, II i III kl. Sarny, Wilno, Petersburg odch. o g. 7 m. 40 z rana, przychodzi o godz. 12 m. 44 w nocy.

Osobowy I, II i III kl. Warszawa, Sarny, Kowel, Wilno — odchodzi o godz. 12 m. 5 wieczorem, przychodzi o g. 7 m. 50 z rana.

Pocztowy I, II i III kl. Warszawa, Sarny, Kowel, Iwangród, Granica, Wiedeń — odchodzi o godz. 12 m. 35 po poł., przychodzi o godz. 6 m. 25 wieczorem.

Osobowy I, II i III kl. Kowel, Brześć, Białystok, Grajewo — odchodzi o godz. 12 m. 20 w nocy, przychodzi o g. 6 m. 15 z rana.

Osobowy I, II i III kl. Rostów nad Donem, Sewastopol, Mikołajów, Ekaterynosław, Znamenka, Fastów—odchodzi o g. 8 m. 20 z rana, przychodzi o godzinie 9 m. 55 w.

Osobowy I, II i III kl. do Olszanicy odch. o g. 5 m. 20 po południu, przychodzi o godz. 9 m. 20 z rana.

Towarowy pośp. IV kl. Sarny, Kowel — odchodzi o godz. 10 m. 35 wieczorem, przychodzi o godz. 7 m. 16 z rana

Tow.-osobowy tylko IV kl. Odesa, Brześć, odchodzi o g. 9 m. 55 wiecz. przychodzi o g. 2 m. 34 po poł.

Towarowy pośp. IV kl. Odesa, Brześć, Znamenka — odchodzi o g. 9 m. 55 wieczorem, przych. o g. 2 m. 34 po poł.

Na kolei Moskiewsko-Kijowsko-Woroneskiej.

Pośpieszny I, II i III kl. Moskwa via Konotop, Briańsk odchodzi o g. 12 m. 30 po poł., przych. o godz. 5 wieczorem.

Pocztowo-osobowy. I, II i III kl. Moskwa via Konotop, Briańsk — odch. o godzinie 11 wieczorem.

Osobowy I, II i III kl. Kursk — Woroneż odchodzi o g. 1 m. 5 po poł., przych. o g. 7 z rana i o g. 4 15 po południu.

Pocztowy I, II i III kl. Kursk (od Kurska Towarowo-osobowy) odchodzi o g. 11 wieczorem, przychodzi o g. 9 m. 30 z rana.

Osobowy. I, II i III kl. Kursk, Woroneż, Petersburg via Bachmacz, Żłobin, Witebsk odch. o g. 7 m. 30 wieczorem, przychodzi o godzinie 7 z rana.

Pośpieszny I, II i III kl. Połtawa, Charków, Łozowaja, Rostów n/D. odchodzi o g. 6 m. 55 wiecz., przychodzi 11 m. 50.

Osobowy I, II i III kl. Połtawa, Charków, Łozowaja, Rostów n/D. odchodzi o g. 11 m. 30 w., przychodzi o g. 6 m. 30 z rana.

Tow.-osobowy. II i III kl. Połtawa, Charków, Łozowaja, Rostów n/D. odchodzi o g. 7 m. 10 z rana, przychodzi o g. 11 m. 40 wiecz.

Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Zieliński.
Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Kreszczatyk № 38.
Wydawcy: Tomasz Michałowski. Antoni Czerwiński